

REZGINĖLĖ

JUOZO GUDAVIČIAUS choreografija
Aikštei pritaikė ZITA RIMKUVIENĖ

„Rezginėlė“ — lyrinis šokis. Jame vaizduojama, kaip jaunieji šoka su pabroliais ir pamergėmis, prieš išvažiuojant jaunajai pas jaunąjį. „Rezginėlė“ praeityje buvo šokama Šiaulių apylinkėse.

Kiekvienas šokėjas turi po plačią dviejų metrų ilgio juostą. Jauniesiems juostų nereikia.

Jaunieji gali būti apsirengę iškilmingais vestuviniiais rūbais su nacionalinio kostiumo detalėmis, bet dažniausiai jie vilki tautiniais kostiumais, tik jų spalva paprastai skiriasi nuo kitų šokėjų aprangos spalvos. Pabroliams ir pamergėms tinka įprasti tautiniai kostiumai.

Sokio muzika trijų dalių. Pirmoji ir antroji 4/8 — metro ir trunka šešiolika taktų. Jos grojamos gana lėtai, iškilmingai. Trečioji muzikos dalis — 2/4 metro, ji trunka trisdešimt du taktus ir grojama polkos tempu.

Masinė šokio kompozicija aprašyta devynioms poroms. Šokis pirmą kartą scenoje buvo pašoktas 1955 m., LTSR valstybinio nusišokusio dainų ir šokių liaudies ansamblio „Lietuva“ koncerte.

SOKIO ŽINGSNIAI

„Rezginėlės“ žingsnis

Pradinė padėtis — normali. Metras — 4/8. Žingsnis trunka du taktus ir susideda iš dviejų paprastųjų ir vieno trižingsnio.

1 taktas

„Viens“ — žengti dešine koja pirmyn;

„du“ — pakelti kairę koja;

„trys“ — žengti kaire koja pirmyn;

„keturi“ — pakelti dešinę koja.

2 taktas

„Viens“ — žengti dešine koja pirmyn;

„du“ — kairę koja pastatyti beveik greta dešinės;

„trys“ — žengti dešine koja pirmyn;

„keturi“ — kairę koja pakelti naujam žingsniui.

Kitas žingsnis pradėdamas kaire koja. „Rezginėlės“ žingsniu šokama pavieniui, poromis, pirmyn ir atbulomis.

Yra du „Rezginėlės“ žingsnio variantai.

Pirmasis variantas: vaikinių apsisukimas laikant juostas. Per pirmą taktą vaikinai pakelia rankas su juostomis aukštyn ir dviem žingsniais apsisuka visą ratą: vienas vaikinai sukasi per vieną petį, kitas — per kitą. Per antrą taktą vaikinai juostas nuleidžia iki krūtinės aukščio ir tris žingsniukus paeina reikiama kryptimi arba žengia vietoje.

Antrasis variantas: poros sukimasis, ranką uždėjus ant peties. Per pirmą taktą pora paeina į priekį arba atgal, o per antrą taktą apsisuka vietoje visą ratą (vaikinas suka merginą į priekį, o pats paeina atbulas). Be „Rezginėlės“ žingsnio, šokyje dar reikalingi paprastasis ir polkos žingsnis.

PRIEŠOKIO EIGA

Prieš pradėdami šokti, visi šokėjai sustoja pora už poros, porose susikabinę į paranę (25 pieš.). Juostas šokėjai laiko užsidėję taip, kaip ir pagrindiniame variante.

Priešokyje lėtųjų muzikos dalių metu šokėjai šoka paprastuoju žingsniu, o greitosios dalies metu — polkos žingsniu. Kam ir kada kuria koja pradėti šokti — vadovas gali pats taikyti prie judesio, nors kai kur tai bus nurodoma.

25 pieš.

Grojama pirmoji muzikos dalis (16 tkt.).

1—16 taktai

Visi šokėjai stovi vietoje.

Grojama antroji muzikos dalis (16 tkt.).

1—16 taktai

Šokėjai paprastuoju žingsniu pora už poros eina žiūrovų link (25 pieš.).

Grojama pirmoji muzikos dalis (16 tkt.).

1—4 taktai

1-oji, 2-oji, 3-ioji ir 4-oji poros susikabina vidinėmis rankomis paprastai, pakelia jas aukštyn, sudarydamos lyg vartelius, ir aštuonis žingsnius traukiasi atbuli į scenos gilumą. Likusios keturios poros aštuonis žingsnius eina pirmyn, pralįsdamos pro sudarytus vartelius (26 pieš.).

5—8 taktai

Dabar vartelius sudaro 5-oji, 6-oji, 7-oji ir 8-oji poros, kurios traukiasi atgal. Kitos poros (1-oji, 2-oji, 3-ioji ir 4-oji) susikabina į paranę ir eina pirmyn, pralįsdamos pro vartelius.

8-ojo takto pabaigoje vyrai ir merginos sudaro eiles, kuriose susikabina rankomis paprastai žemai (27 pieš.).

9—12 taktai

Šokėjai, lygiuodami eilėse, tolsta vieni nuo kitų: merginos aštuonis žingsnius šoka atbulos į kairįjį scenos kraštą, o vyrai į dešinįjį (27 pieš.).

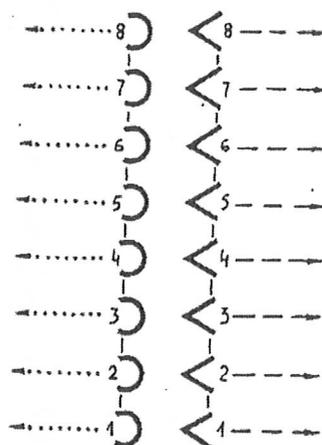
13—16 taktai

Merginos ir vyrai eina aštuonis žingsnius pirmyn.

16-ojo takto pabaigoje eilės suartėja, šokėjai paleidžia rankas ir paima į rankas juostas: kairiąją ranka savo juostos galą, o dešiniąją ranka — savo poros juostos galą. Rankos su juostomis yra liemens aukštyje.

26 pieš.

27 pieš.

Grojama antroji muzikos dalis (16 tkt.).

1—2 taktai

Merginos ir vyrai traukiasi atbuli vieni nuo kitu ir ištempia juostas. Vyrai pradeda eiti dešiniąja koja, merginos — kairiąja.

3—4 taktai

Šokėjai atlieka po vieną sukinį vietoje: merginos sukasi per dešinįjį petį, vyrai per kairįjį. Sukinio pradžioje (pirmojo žingsnio metu) visi šokėjai rankas su juostomis pakelia aukštyn, o pabaigoje (ketvirtą žingsnio metu) — vėl nuleidžia iki juosmens.

5—6 taktai

Šokėjai, rankas su juostomis laikydami prieš save ties liemeniu, keturiais paprastaisiais žingsniais suartėja porose.

7—8 taktai

Keturiais žingsniais šokėjai porose nutolsta vienas nuo kito (juostos vėl ištempia).

9—10 taktai

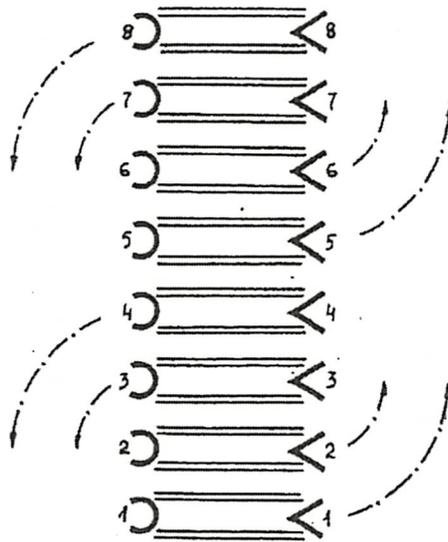
Visi šokėjai keturis paprastuosius žingsnius šoka į scenos gilumą. Rankas su juostomis jie palaipsniui kelia aukštyn.

11—12 taktai

Visi šokėjai keturis žingsnius šoka žiūrovų link. Juostos palaipsniui nuleidžiamos iki juosmens.

13—16 taktai

Visi šokėjai pakartoja 9—12-ojo taktų judesius.
Grojama pirmoji muzikos dalis (8 tkt.).

28 pieš.

1—4 taktai

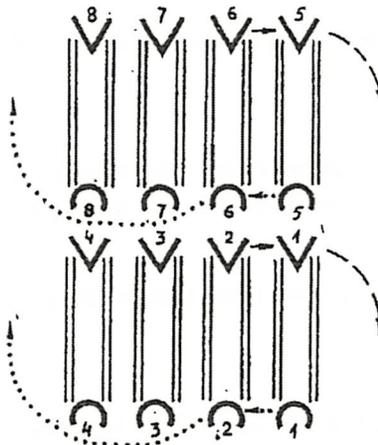
1-asis ir 2-asis vyrai traukiasi atbuli į scenos gilumą, o jų šokėjos — eina paskui: 3-ioji ir 4-oji merginos eina atbulos žiūrovų link, o jų vyrai šoka pirmyn (28 pieš.).

Panašiai šoka ir antrojo „ketvertuko“ šokėjai: atbuli šoka 5-asis, 6-asis vyrai bei 7-oji ir 8-oji merginos, o jų poros — pirmyn (28 pieš.).

Abiejų „ketvertukų“ merginos ir vyrai visą laiką tarpusavyje lygiuoja ir 4-ojo takto pabaigoje atsiduria 29-ajame piešinyje parodytose padėtyse.

5—8 taktai

1-oji ir 2-oji merginos viena paskui kitą šoka į kairįjį scenos kraštą, praeidamos už 3-iosios ir 4-osios merginų nugarų. Praeidamos jos trumpai pakelia juostas aukštyn, o paskui vėl nuleidžia. 1-asis ir 2-asis vyrai šoka vienas paskui kitą į dešinįjį scenos kraštą (29 pieš.). 3-ioji ir 4-oji poros truputį paeina dešiniojo scenos krašto link.

29 pieš.

Lygiai taip pat šoka ir antrojo „ketvertuko“ šokėjai: 5-oji ir 6-oji merginos šoka į kairįjį scenos kraštą, 5-asis ir 6-asis vyrai — į dešinįjį, o 7-oji ir 8-oji poros paeina labiau į centrą — dešiniojo scenos krašto link.

8-ojo takto pabaigoje visi šokėjai yra 30-ajame piešinyje parodytoje padėtyje.

Grojama trečioji muzikos dalis (32 tkt.).

1—8 taktai

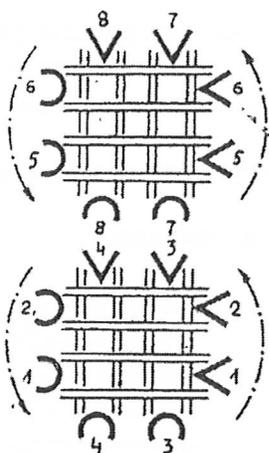
Visi šokėjai susidariusias „žvaigždutes“ polkos žingsniu suka prieš laikrodžio rodyklę (30 pieš.). Rankos su juostomis juosmens aukštyje.

9—16 taktai

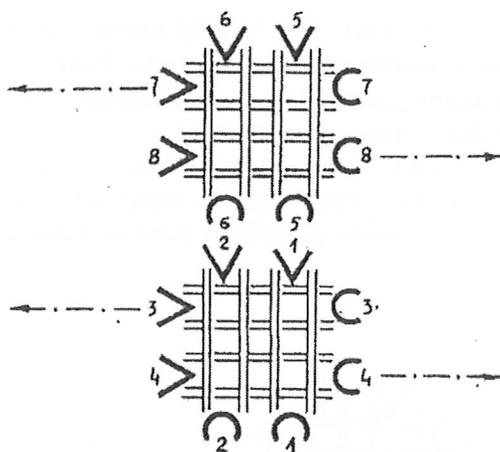
9-ojo takto pradžioje („viens“) šokėjai rankas su juostomis pakelia aukštyr ir tas pačias „žvaigždutes“ polkos žingsniu suka laikrodžio rodyklės kryptimi, bet lėčiau. „Žvaigždutes“ reikia pasukti ketvirtadaliu mažiau, negu buvo sukama prieš laikrodžio rodyklę. Taigi šokėjai 16-ojo takto pabaigoje atsiduria 31 piešinyje parodytose vietose.

17—20 taktai

3-ioji ir 4-oji bei 7-oji ir 8-oji poros polkos žingsniu šoka į scenos kraštus: 3-ioji ir 7-oji į kairįjį, 4-oji ir 8-oji į dešinįjį (31 pieš.).

30 pieš.

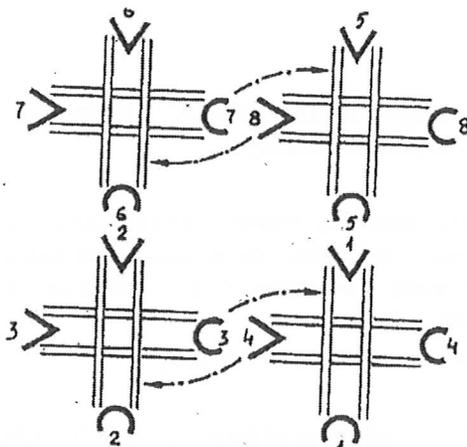
31 pieš.

Kitos poros stovi vietoje.

21—24 taktai

1-oji ir 5-oji poros polkos žingsniu šoka į dešinįjį scenos kraštą ir, perkėlusios juostas atitinkamai per 4-osios ir 8-osios porų šokėjus, sudaro dvi žvaigždutes. (Visų juostos pakeltos aukštyr.)

Polkos žingsniu, tik į kairįjį scenos kraštą, šoka ir 2-oji bei 6-oji poros, kurios, perkėlusios juostas atitinkamai per 3-iosios ir 7-osios porų šokėjus, sudaro kitas dvi žvaigždutes (32 pieš.).

32 pieš.

Likusios poros stovi vietoje (jų juostos yra taip pat pakeltos aukš-
tyn).

25—28 taktai

3-ioji, 4-oji, 7-oji ir 8-oji poros palkos žingsniu šoka į scenos vi-
durį (32 pieš.). Kitos poros stovi vietoje.

29—32 taktai

Dabar 1-oji, 2-oji, 5-oji ir 6-oji poros šoka į scenos vidurį, perke-
lia juostas per likusius šokėjus, kurie stovi vietoje, ir vėl visi atsidu-
ria 31-ajame piešinyje parodytose vietose.

Grojama pirmoji muzikos dalis (16 tkt.).

1—2 taktai

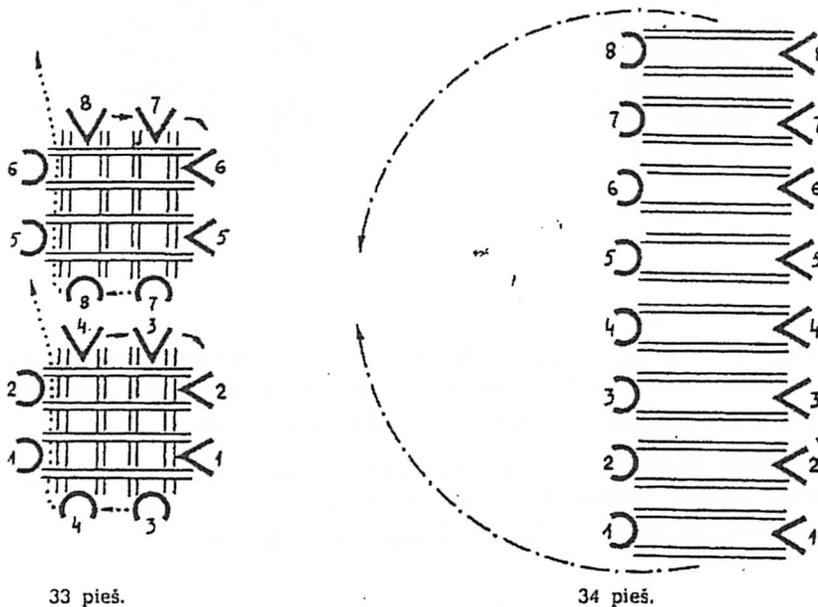
Visi šokėjai, neardydami „žvaigždžių“, suka jas laikrodžio rodyklės
kryptimi ketvirtadalį rato ir atsiranda 33-iajame piešinyje parodytoje
padėtyje.

3—4 taktai

1-oji, 2-oji, 5-oji ir 6-oji poros eina žiūrovų link. Pro pakeltas juos-
tas pralenda atitinkamai 4-oji, 3-ioji ir 8-oji bei 7-oji merginos (pra-
lendant juostos laikomos iškeltos). Jos šoka į gilumą ir su likusiomis
sudaro vieną eilę (34 pieš.).

3-iasis, 4-asis, 7-asis ir 8-asis vyrai šoka į dešinią scenos kraštą ir
su likusiais vyrais sudaro vieną eilę (34 pieš.).

4-ojo takto pabaigoje juostos nuleidžiamos iki juosmens.

33 pieš.

34 pieš.

5—8 taktai

Visi šokėjai 8 žingsnius eina žiūrovų link ir 8-ojo takto pabaigoje
rankas su juostomis pakelia aukštyn.

9—16 taktai

Visi šokėjai yra pasisukę veidu vienas į kitą, juostos pakeltos ir
ištemptos. Pradedant 1-ąja pora, visos poros kas taktas nuleidžia juos-
tas ant žemės ir truputį pasilenkia, t. y. — 1-ajame takte lenkiasi 1-oji
pora, 2-ajame takte — 2-oji ir t. t.

Grojama antroji muzikos dalis (16 tkt.).

1—4 taktas

Visi šokėjai 1-ojo takto pradžioje („viens“) atsitiesia, rankas su
juostomis pakelia aukštyn ir šiuos keturis taktus stovi vietoje.

5—12 taktai

Visi šokėjai su pakeltomis juostomis pamažu šoka į scenos gilumą.

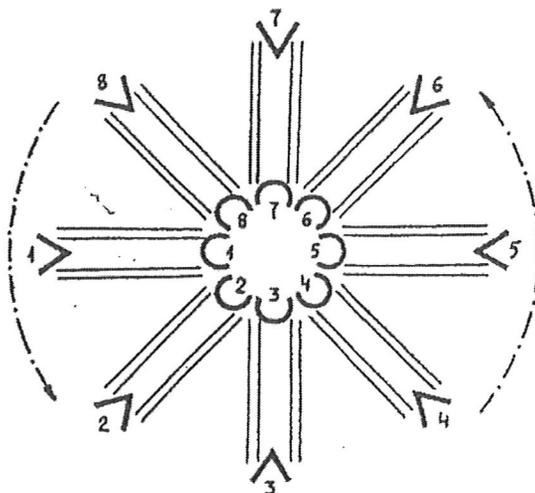
13—16 taktai

Visi šokėjai 13-ojo takto pradžioje („viens“) juostas nuleidžia iki liemens ir šoka žiūrovų link.

Grojama pirmoji muzikos dalis (8 tkt.).

1—8 taktai

Visos poros sudaro ratuką, kurio viduje yra merginos (nugara į centrą), o išorėje — vyrai (veidu į centrą). Tuo tikslu 1—4-oji poros į kairįjį scenos kraštą eina pro avansceną, o 5—8-oji poros — pro gilumą (34 ir 35 pieš.).

35 pieš.

Juostos 1-ojo takto pradžioje („viens“) pakeliamos aukštyn.

Grojama trečioji muzikos dalis (32 tkt.).

1—8 taktai

Visi šokėjai polkos žingsnių šoka ratu prieš laikrodžio rodyklę (35 pieš.).

9—16 taktai

Šokėjai, stovėdami porose vienas prieš kitą ir laikydami iškėlę juostas aukštai, kas taktas svyruoja į vieną ir kitą pusę: vyrai pradeda svyruoti į dešinę, merginos — į kairę.

17—24 taktai

Visi šokėjai polkos žingsniu šoka ratu laikrodžio rodyklės kryptimi.

25—30 taktai

Visi šokėjai vėl svyruoja kas taktas: dabar vyrai pradeda į kairiąją pusę, o merginos į dešiniąją.

31 taktas

Takto pradžioje („viens“) juostos nuleidžiamos žemyn.

32 taktas

Takto pabaigoje („du“) visi šokėjai juostas pakelia aukštyn.

